

แบบบันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM)
เรื่อง เทคนิคการถ่ายภาพซ้อน
ของชุมชนนักปฏิบัติสตูดิโอ(Studio Media)
วันศุกร์ ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.

ชื่อชุมชนนักปฏิบัติ ชุมชนสตูดิโอ (Studio Media)
หน่วยงาน ชุมชนนักปฏิบัติหน่วยงานสนับสนุน กลุ่มงานพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

รายชื่อสมาชิก

คุณเอื้อ	ผศ.นิวัตร	จารุวาระกุล
คุณอำนาจ	นายเพชร	สายเสน
คุณลิขิต	น.ส.ร็องนงค์	ชมปรีดา
คุณกิจ	น.ส.พัฒนาพร	ดอกไม้
คุณประสาน	น.ส.ณัฐริกา	คล้ายสงคราม

สมาชิกในกลุ่ม

๑. น.ส.ปริญญ์	โชคอุดมไพศาล
๒. นายกฤษณ์	จำนนิตย์
๓. นายปฐมพงศ์	จำนงค์ลาภ
๔. นายกิตติ	แย้มวิชา
๕. น.ส.วันธนา	แก้วผาบ
๖. น.ส.ดลวรรณ	สุทธิวัฒนกำจร
๗. น.ส.ปัญญาพร	แสงสมพร
๘. นายมงคล	ชนะบัว
๙. น.ส.สุวดี	บัวสุวรรณ
๑๐. นายภาณุพงศ์	พันธ์บัวหลวง

ผู้เล่า	รายละเอียดของเรื่อง	สรุปความรู้ที่ได้
น.ส.พัฒนาพร ดอกไม้	เทคนิคการถ่ายภาพซ้อน (ดังรายละเอียดแนบท้าย)	<p>ถ่ายภาพซ้อนบนฉากหลังดำ ถ่ายภาพแรกให้วัตถุอยู่ส่วนไหนในภาพ และภาพที่ ๒ วัตถุจะวางไว้ตรงไหน วิธีนี้ไม่ต้องทำการชดเชยแสงเพราะภาพทั้ง ๒ ภาพ ไม่ได้ซ้อนทับบนพื้นที่เดียวกัน ปริมาณแสงจึงไม่ได้มากเกินไป</p> <p>ถ่ายภาพซ้อนแบบปกติ เข้าไปในเมนูการถ่ายภาพซ้อนของกล้อง แล้วชดเชยแสงไปทาง Under สัก ๑ stop ลักษณะภาพที่เลือกถ่ายด้วยเทคนิคนี้ ควรเลือกถ่ายวัตถุที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น เน้นที่เส้นสาย รูปร่าง หรือพื้นผิว</p> <p>ถ่ายภาพซ้อนแบบเปลี่ยนทางยาวโฟกัส คือการเปลี่ยนช่วงซูมนั่นเอง เราจะได้ภาพที่มีขนาดภาพ ๒ ขนาดในภาพเดียว การชดเชยแสงก็เหมือนเดิมคือชดเชยไปทาง Under แต่ในการถ่ายภาพแบบนี้ให้สวยงามนั้นจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้านิดหน่อย โดยมากมักจะเลือกถ่ายกับภาพ portrait</p> <p>ถ่ายภาพซ้อนแบบบังพื้นที่บางส่วน จะต้องมีอุปกรณ์เสริมอีกหนึ่งอย่างนั่นก็คือกระดาษสีดำขนาดกว้างยาวที่บังหน้าเลนส์ของเราได้ เพราะเราจะนำมาบังไว้หน้าเลนส์เวลาถ่ายภาพ โดยการบังอาจจะเลือกบังครึ่งหนึ่งของเลนส์ทั้งแนวตั้งหรือทางแนวนอนก็ได้</p> <p>ถ่ายภาพซ้อนแบบเปลี่ยนระยะโฟกัส คือการถ่ายภาพที่มีทั้งชัดและเบลอนั่นเอง ลักษณะภาพที่ได้จะดูฟุ้งๆ นุ่มนวลเหมือนผ่านฟิลเตอร์ Soft เลยมีการนำเอาเทคนิคนี้มาใช้กับภาพดอกไม้กันมา</p>

เทคนิคการถ่ายภาพซ้อน

ณ เวลานี้การถ่ายภาพด้วยกล้องดิจิทัล ทำให้อะไรๆ ช่างง่ายดายมากยิ่งขึ้น เราสามารถถ่ายภาพได้สะดวกขึ้น รวมทั้งมีโปรแกรมตกแต่งภาพถ่ายมาให้ใช้งาน การทำภาพแบบสร้างสรรค์ด้วยคอมพิวเตอร์นั้นมีเพิ่มมากขึ้นและตอบสนองจินตนาการของเราได้มากยิ่งขึ้นด้วย

สิ่งเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดก็คือ มีเทคนิคการถ่ายภาพเก่าๆ หลายอย่าง ที่เริ่มห่างหายไป หรือมีผู้นำมาใช้ น้อยลง อย่างเช่น เทคนิคการถ่ายภาพซ้อน แบบ Double Exposure หรือ Multiple Exposure น้อยคนนักที่จะถ่ายภาพซ้อนจากกล้องดิจิทัล โดยมากจะถ่ายภาพ ๒ เฟรม แล้วนำไปตัดแปะด้วยโปรแกรมกันเสียมากกว่า ทั้งที่อันที่จริงแล้ว

ในกล้องดิจิทัลนั้นก็ยังมีฟังก์ชันที่สามารถถ่ายภาพซ้อนมาให้ในเมนูถ่ายภาพอยู่แล้ว แต่การถ่ายภาพซ้อนจากกล้องนั้นในบางครั้งเราก็ไม่สามารถที่จะกำหนดวัตถุต่างๆ ให้อยู่ในตำแหน่งที่เราต้องการได้ ๑๐๐ % นัก สู้ทำผ่านโปรแกรมตกแต่งภาพไม่ได้ แต่ก็เชื่อว่าเราจะไม่สามารถสร้างสรรค์ภาพจากเมนูการถ่ายภาพซ้อนจากกล้องได้ และการเอาเทคนิคการถ่ายภาพซ้อนมาใช้ โดยใช้เมนูถ่ายภาพซ้อนที่มีอยู่ในกล้อง มาลองใช้งานถ่ายภาพแบบสร้างสรรค์ดูว่าจะให้ผลงานแบบใดได้บ้าง

การซ้อนแบบ Double Exposure หรือ Multiple Exposure

การซ้อนแบบ Double Exposure นั้น เป็นการถ่ายภาพซ้อน ๒ ครั้ง โดยจะทำการวัดแสงแล้วชดเชยแสงให้ติดไปทาง under เพราะการถ่ายภาพซ้อน ๒ ครั้งนั้นปริมาณแสงที่ตกลงบนเซ็นเซอร์รับภาพจะมากกว่าปกติทำให้ได้ภาพที่สว่างกว่าปกติตามไปด้วย ส่วนการซ้อนแบบ Multiple Exposure นั้น คือการซ้อนมากกว่า ๒ ครั้งนั่นเอง ซึ่งการชดเชยแสงจะต้องพิถีพิถันมากกว่าแบบ Double Exposure และมีการวางแผนการถ่ายมากกว่าด้วย สำหรับการถ่ายภาพซ้อนนั้นมียุทธวิธีกันหลากหลายรูปแบบเราสามารถเลือกสร้างสรรค์ได้ตามแต่จินตนาการของเรา

ถ่ายภาพซ้อนบนฉากหลังดำ

การถ่ายภาพซ้อนบนฉากหลังสีดำ เป็นวิธีที่จะได้ภาพที่มีคุณภาพ คุณภาพในที่นี้หมายถึงว่าจะไม่เห็นการเหลื่อมของภาพ ๒ ภาพที่ซ้อนกันเหมือน ๒ วิธีข้างต้น ก่อนการถ่ายภาพเราต้องวางแผนเสียก่อนว่าจะถ่ายภาพแรกให้วัตถุอยู่ส่วนไหนในภาพ และภาพที่ ๒ วัตถุจะวางไว้ตรงไหน วิธีนี้ไม่ต้องทำการชดเชยแสงเพราะภาพทั้ง ๒ ภาพ ไม่ได้ซ้อนทับบนพื้นที่เดียวกัน ปริมาณแสงจึงไม่ได้มากเกินปกติ

ถ่ายภาพซ้อนแบบปกติ

การถ่ายภาพซ้อนแบบนี้ง่ายที่สุดในขั้นตอนการถ่าย แต่จะให้ภาพที่สวยงามหรือไม่นั้น คงจะยากอยู่สักหน่อย ในการถ่ายภาพนั้นเราไม่ต้องวางแผนอะไรมาก เพียงแค่เข้าไปในเมนูการถ่ายภาพซ้อนของกล้อง แล้วชดเชยแสงไปทาง Under สัก ๑ stop ลักษณะภาพที่เลือกถ่ายด้วยเทคนิคนี้ ควรเลือกถ่ายวัตถุที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น เน้นที่เส้นสาย รูปร่าง หรือพื้นผิว ภาพที่ได้จะเป็นลักษณะของความซ้ำซ้อน ความเหลื่อมล้ำ

ถ่ายภาพซ้อนแบบเปลี่ยนทางยาวโฟกัส

การถ่ายภาพซ้อนแบบเปลี่ยนทางยาวโฟกัส ก็คือการเปลี่ยนช่วงซูมนั่นเอง เราจะได้ภาพที่มีขนาดภาพ ๒

ขนาดในภาพเดียว การชดเชยแสงก็เหมือนเดิมคือชดเชยไปทาง Under แต่ในการถ่ายภาพแบบนี้ให้สวยงามนั้น จะต้องมีการวางแผนล่วงหน้านิดหน่อย โดยมากมักจะเลือกถ่ายกับภาพ portrait โดยจะถ่ายภาพแรกแบบใกล้ๆ โคลสอัปไว้ให้ติดเส้นผม แล้วภาพที่ ๒ ก็เป็นเต็มตัวหรือครึ่งตัว วางตำแหน่งไว้ตรงบริเวณเส้นผมที่นั่นแหละ ซึ่ง โดยมากจะชดเชยแสงติด Under ประมาณไม่ถึง ๑ stop เพราะบริเวณเส้นผมสีดำนั่นจะเหมือนเป็นมาร์คให้ สามารถบันทึกภาพอีกภาพได้อยู่แล้ว

ถ่ายภาพซ้อนแบบบังพื้นที่บางส่วน

การถ่ายภาพซ้อนแบบบังพื้นที่บางส่วน จะต้องมีอุปกรณ์เสริมอีกหนึ่งอย่างนั่นก็คือ กระจกสีดำขนาด กว้างยาวที่บังหน้าเลนส์ของเราได้ เพราะเราจะนำมาบังไว้หน้าเลนส์เวลาถ่ายภาพ โดยการบังอาจจะเลือกบัง ครึ่งหนึ่งของเลนส์ทั้งแนวตั้งหรือทางแนวนอนก็ได้ วิธีนี้ก็ไม่ต้องชดเชยแสงเช่นกัน แต่ควรเลือกวัตถุที่จะถ่ายด้วยว่า เหมาะสมกันมากน้อยเพียงใดเพราะไม่เช่นนั้นจะกลายเป็นภาพคนละภาพกัน

ถ่ายภาพซ้อนแบบเปลี่ยนระยะโฟกัส

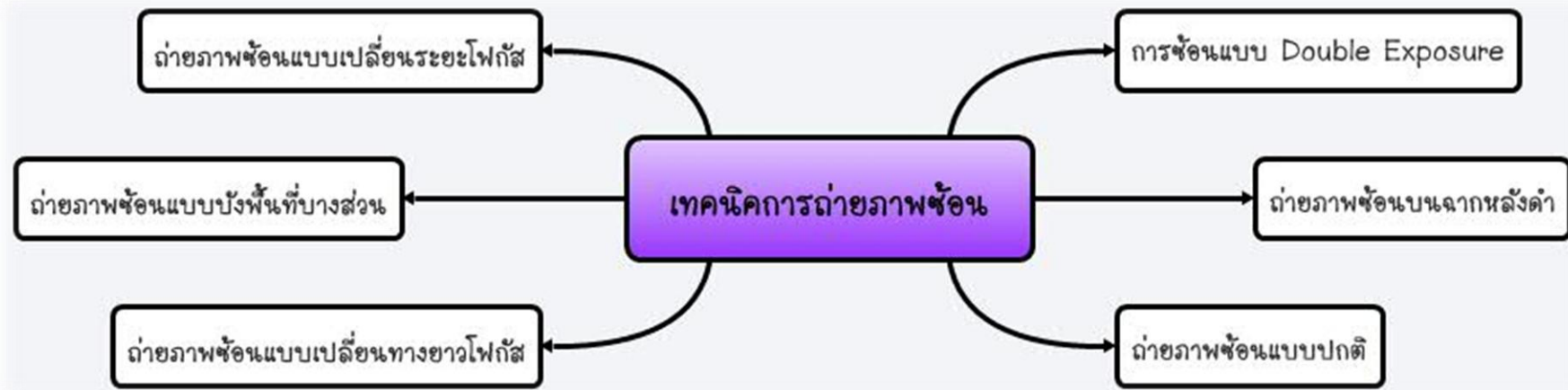
การถ่ายภาพซ้อนแบบเปลี่ยนระยะโฟกัส ก็คือการถ่ายภาพที่มีทั้งชัดและเบลอนั่นเอง ลักษณะภาพที่ได้ จะดูฟุ้งๆ นุ่มนวลเหมือนผ่านฟิลเตอร์ Soft เลยมีการนำเอาเทคนิคนี้มาใช้กับภาพดอกไม้กันมาก วิธีการถ่ายภาพ นั้น เราจะทำการถ่ายภาพแรกให้โฟกัสชัดก่อน แล้วภาพที่ ๒ นั้นให้ปรับโฟกัสให้เบลอ โดยที่ไม่ต้องเปลี่ยนขนาด และมุมภาพ แนะนำว่าควรตั้งกล้องบนขาตั้งกล้องจะดีที่สุด ส่วนการชดเชยแสงนั้น ชดเชยไปทาง Under ๑-๑.๑/ ๒ stop

ในการถ่ายภาพซ้อนแบบ Double Exposure นั้น เราสามารถสร้างสรรค์ภาพได้ เช่นการใส่ฟิลเตอร์สี หรืออื่นๆ ข้อสำคัญคือการวางแผนงานล่วงหน้าก่อนถ่าย เลือกวัตถุ (subject) ที่เราจะถ่าย และการชดเชยแสงที่แม่นยำ แต่เราถ่ายภาพด้วยกล้องดิจิตอลอยู่แล้ว เราสามารถ preview ภาพดูก่อนได้ ว่าชดเชยแสงผิดพลาดไปอย่างไรแล้วทำการถ่ายภาพแก้ไขใหม่ได้สะดวกกว่าใช้ฟิล์มตั้งเยอะ

ขอบคุณข้อมูลดีๆจาก www.zoomcamera.net

ภาพประกอบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM)
ของชุมชนสตูดิโอ (Studio Media)

การถอดบทเรียนการเรียนรู้ด้วยการวิเคราะห์หลังการปฏิบัติ After Action Review (AAR)

๑. เป้าหมายของการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้คืออะไร

การถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้เรื่อง เทคนิคการถ่ายภาพซ้อน ได้แก่

๑.๑ การเตรียมความพร้อมสำหรับ เทคนิคการถ่ายภาพซ้อน เพื่อให้มีรูปแบบการทำงานที่ชัดเจน และเป็นขั้นตอนที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปปฏิบัติตามได้

๑.๒ มีระบบและกลไกการเตรียมความพร้อมสำหรับ การใช้เทคนิคการถ่ายภาพซ้อน ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถนำ เทคนิคการถ่ายภาพซ้อน มาปรับใช้ได้ถูกต้อง

๒. สิ่งที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายคืออะไร เพราะอะไร

ได้อัปเดตความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ เทคนิคการถ่ายภาพซ้อนมาใช้ ซึ่งเทคนิคการถ่ายภาพซ้อนแบบ Double Exposure หรือ Multiple Exposure นั้นคนนักที่จะถ่ายภาพซ้อนจากกล้องดิจิทัล โดยมากจะถ่ายภาพ ๒ เฟรม แล้วนำไปตัดแปะด้วยโปรแกรมกันเสียมากกว่า ทั้งที่อันที่จริงแล้ว ในกล้องดิจิทัลนั้นก็ยังมีฟังก์ชันที่สามารถถ่ายภาพซ้อนมาให้ในเมนูถ่ายภาพอยู่แล้ว

๓. สิ่งที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายคืออะไร เพราะอะไร

-

๔. สิ่งที่เกิดความคาดหวังคืออะไร

การถ่ายภาพซ้อนแบบ Double Exposure นั้น เราสามารถสร้างสรรค์ภาพได้ เช่นการใส่ฟิลเตอร์สี หรืออื่นๆ ข้อสำคัญคือการวางแผนงานล่วงหน้าก่อนถ่าย เลือกว่าวัตถุ (subject) ที่เราจะถ่าย และการชดเชยแสงที่แม่นยำ แต่เราถ่ายภาพด้วยกล้องดิจิทัลอยู่แล้ว เราสามารถ preview ภาพดูก่อนได้ ว่าชดเชยแสงผิดพลาดไปอย่างไรแล้วทำการถ่ายภาพแก้ไขใหม่ได้สะดวกกว่าใช้ฟิล์ม

๕. คิดจะกลับไปทำอะไรต่อ

กลุ่มงานพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จะมีการจัดกิจกรรม เทคนิคการถ่ายภาพมาโคร MACRO PHOTOGRAPHY เพื่อให้สอดคล้องกับ เทคนิคการถ่ายภาพซ้อน ครั้งต่อไปประมาณเดือน กรกฎาคม ๒๕๕๕